

Szoros a karácsonyi büdzsé

Arányaiban a tavalyihoz képest kevesebbet tudunk költeni az ünnepekre

• Több mint ezer lej egy átlagos karácsonyi költségvetés idén Romániában, amiből mintegy 500 lej szánunk ajándékokra a legtöbben – derült ki a CEC Bank és a Finzoom felméréséből, amelyből az is kiténik, hogy az emberek majdnem fele kevesebb pénzt tud a karácsony megünneplésére szánni, mint tavaly.

34,6, az üzemanyagé miatt pedig 17,7 százaléknak jut kevesebb pénz az ünnepi büdzsére.

Megtakarításokból vagy kölcsönből?

S hogy miből költekezünk az ünnepekre? A válaszadók 44,5 százaléka az aktuális havi fizetésre, 40,5 százalék a megtakarításaira támaszkodik, és csak 8,1 százalék reméli, hogy bónuszokat kap a munkáltatójától. Körülbelül 7 százalék még azt is tervezi, hogy kölcsönhöz folyamodik, barátoktól vagy hitelintézetektől. A tavalyi évhez képest viszont mintegy 10 százalékkal nőtt azok aránya, akik előre megtakarítottak az ünnepekre, és csökkent azok aránya,

akik kölcsön felvételét tervezik, hiszen 2021-ben még 12,5 százalék fordult kölcsönhöz a mostani 7 százalék helyett.

A felmérésből az is kiderül, hogy az ünnepi időszak fő kiadásait az ünnepi étkezés jelenti – ezt a válaszadók 50,4 százaléka említette, utána az ajándékok következnek 44,23 százalék szerint. Ami a karácsonyi vacsorára szánt költségvetést illeti, a romániaiak 27,7 százaléka 300 lejnél kevesebbet, 38,3 százalék pedig 300 és 600 lej közötti összeget, 34 százalék pedig 600 lejnél nagyobb összeget szán erre. Ajándékokra a válaszadók többsége, azaz 57,3 százalékuk 500 lejnél kevesebbet szán, 28,7 százalék 500 és 1000 lej közötti összeget, míg mindössze 3,5 tervez 2000 lejnél többet költeni.

Ajándékokra több, menüre kevesebb

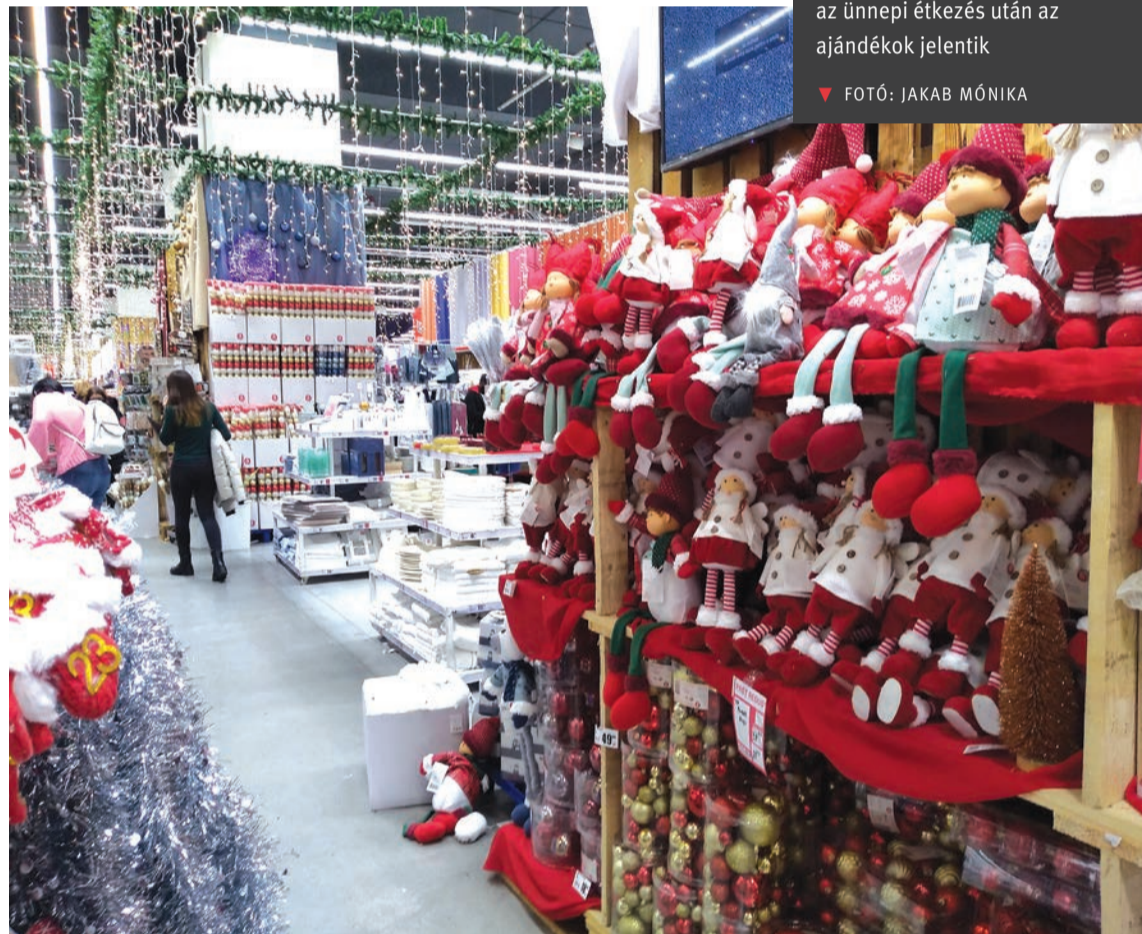
A felmérést részben cáfolja Ildikó, aki a Székelyhonnak elmondta, hogy náluk a karácsonyi étkezés nem kerül annyiba, mint a tanulmányban szereplő átlag, az ajándékokkal azonban jócskán meghaladják az átlagosnak nevezett 500 lejt. „Hirtelen nem is tudom összeszámolni, hány embert szoktunk meglepni karácsonykor, mindig eszembe jut utolsó pillanatban valaki, akinek hiányzik még valami apróság, s biza az apróságokra is elmegy 50–100 lej” – mondja Ildikó, aki évek óta figyel arra, hogy tegyenek félre pénzt hónapokkal előtte, hogy október-december között le-

gyen miből vásárolni, így is november folyamán sikerült lenulláznia a bankszámláját. „Csak a szűk családban vagyunk 15-en, szülők, testvérek, azok gyerekei, szeretném őket valami olyannal megajándékozni, amire szükségük van, próbálom lesni egész évben, hogy hátha elejtenek valamit, hogy mit szeretnének, ami jól jöhet karácsonykor. Bevallom, ilyenkor nem nézem az árat: ha 70 lej, akkor 70, s ha 300 lej, akkor 300 lej is lehet az ajándék, s nagyon szűk családban pedig – férjem és gyermekem – akár többet is rászánok, ha valami olyasmire van szükségük. Megesik, hogy testvérek összepótolunk, hogy tudjunk valami értékesebbet megvenni a szülőknél” – meséli Ildikó. Bevallja, messze meghaladja az 500 lejes keretet az ajándékaik értéke, de a karácsonyi vacsorát, ebédet nem szokták eltúlozni, nem költenek rá több száz lejt. Inkább úgy jellemezné, mint egy születésnapot vagy egy nagyobb vasárnapi ebédet, ráadásul előre megbeszélik a menüt, és szétosztják, hogy ki mit készít, visz, így nem kell egy teljes menüsört valakinek egyedül elkészítenie.

Ajándékok tekintetében Zoltán is hasonlóan nyilatkozott, vagyis hogy 500 lejből biztosan nem úszák meg azokat, hiszen csak a lányának táblagépet hoz majd az angyal, ami önmagában öt-hatszáz lej. „Most fi zetem ki egy könyvrendelést 300 lej értékben, amit a családban lévő gyerekek kapnak majd, a felnőttek ebben még benne sincsenek. Bár az idei évben még jobban meg szeretjük volna húzni a költségeket, mint korábban, még így sem látjuk, hogyan tudnánk 1000–1200 lej alatt költeni ajándékokra” – mondta Zoltán. Hozzátette, karácsonyi vacsorára ők sem költenek sokat, ugyanis hol egyik, hol másik nagyszülőnél esznek, netán disznót vágnak, így arra semmiképp sem megy el több száz lej.

Az ünnepi időszak fő kiadásait az ünnepi étkezés után az ajándékok jelenti

FOTÓ: JAKAB MÓNKA

SZÁSZ CS. EMESE

A CEC Bank és a Finzoom banki összehasonlító portál tanulmánya szerint a karácsonyi ünnepekre szánt átlagos költségvetés idén egészen pontosan 1090 lej, ami bár 7 százalékkal több, mint tavaly, azonban ebben vaskosan benne van az infláció is. Ez abból is kiderül, hogy csupán a megkérdezettek 25,4 százaléka mondta azt, hogy több pénzt tud az idei karácsonyra szánni, mint tavaly. Az emberek közel fele, 46,8 százaléka szerint idén kevesebb pénz jut majd az ünnepi kiadásokra, míg 22,6 százalékuk körülbelül ugyanannyit költ majd az ünnepre, mint az előző évben. Az ünnepi költségvetés csökkentését a válaszadók többsége, 40,3 százalék a közüzemi díjak emelkedésével magyarázza, az élelmiszerárak emelkedése miatt

készülődés

Eredményes év mögöttük, nagy tervek előttük – évet értékelt a Sapientia

• Visszatekintve a 2022-es esztendőre a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem több kimagasló eredményt tudhat maga mögött, hiszen az országban működő több mint száz egyetem rangsorában a 14. helyre került. A jövőre nézve is nagy tervek vannak, egyebek közt elindítanak a sepsiszentgyörgyi kart, illetve a csíkszeredai karon planetáriumot hoznának létre.

BARABÁS HAJNAL

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora, dr. Tonk Márton a hétfői évértékelő sajtótájékoztatón úgy fogalmazott, az egyetem az elmúlt években bizonyított mind az oktatás, mind a tudományos

munka, kutatás terén, olyannyira, hogy a romániai felsőoktatásban megkerülhetetlen tanintézménnyé vált. Eredményességét igazolja, hogy tavasszal először kapott legmagasabb besorolást intézményi akkreditációján, kiemelt bizalmi minősítést szerezve. Ugyanakkor szintén első alkalommal tört be a Sapientia EMTE a Metaranking universitar listára,

Jövőbeli tervek

Egyik legfontosabb lépése lesz 2023-ban az egyetemnek, hogy létrehozzák a különálló sepsiszentgyörgyi kart, hiszen jelenleg a Marosvásárhelyi Kar kihelyezett oktatási központjaként működik. „Jelenleg két alapszakon folyik oktatás Sep-

siszentgyörgyön, a 2019-ben indult erdőmérnökin és az idén sikeres akkreditációnáteső agrármérnökin, ezenkívül 2022 őszén ideiglenes működési engedélyt kapott a sport és edzéstudomány szak is” – sorolta a rektor. Itt várhatóan jövőre elkezdődik az új egyetemi kampusz felépítése is. A sajtótájékoztatón szó esett a Sapientia digitalizációjáról is, amelyről dr. Farkas Csaba, az egyetem informatikai hálózatokért és kommunikációért felelős rektorhelyettese számolt be. Tőle tudjuk, hogy az Országos Helyreállítási Alapból (PNRR) nyertek 2,4 millió eurót, amelyből felújítják az egyetem számítógépparkját, továbbá új szoftvereket vásárolnak, drónokat, 3D-s nyomtatókat, filmes-fotós esz-

közöket szereznek be. Ugyanakkor a könyvtárak fejlesztése és digitalizációja is ebből a finanszírozásból valósulna meg. Szintén ennek a projektnek a része a csíkszeredai épületbe tervezett planetárium kialakítása is. Ennek formáját már az épület felújítása során kialakították. A kivitelezés során megfelelő szoftverrel és egyéb eszközökkel szerelik fel, és majd a nagyközönség, a középiskolások számára is elérhetővé teszi a csillagászatot, természetfilmet bemutató előadásokat. Ennek a projektnek a megálmodója és koordinátora Makó Zoltán egyetemi professzor, az egyetem szenátusának alelnöke.

felsőoktatás